

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י' חשון תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין עג.

דף היומי בהלכה: ק"ע י"ז - כ"א .

מוסר: אהבת חסד - 'ועתה נבאר פרט אחד' עד פרק כ'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הנדיבות "כל המעלים עיניו" עד שער הזכירה "השישית שיזכור אם יש בו"



לא ניתן להפסיד לעם ישראל מליוני פרקי תהילים ודמעות יהודיות רותחות. הכל זה תלוי במה שנעשה היום בערב



כוחות הביטחון הכריזו כי לא תהיה כניסת מתפללים לקבר רחל, מה שיגרום לעם ישראל להפסיד חלילה מיליוני פרקי תהילים

הרב יהושע לייבוזן

מאות אלפי יהודים פוקדים מדי שנה את קברה של רחל אמנו בבית לחם, ביום ההילולא שלה יא בחשוון.

מאות אלפי יהודים מגיעים, פותחים ספר תהילים ומתחילים לומר מזמור אחרי מזמור, פרק אחרי פרק, בדמעות, מכל הלב, בהתרגשות ובתחינה יוצאת דופן.

חלקם אומרים עשרה פרקי תהילים, חלקם אומרים כמה עשרות פרקים, ורבים רבים אומרים את כל ספר התהילים מתחילתו ועד סופו.

השנה זה לא יקרה.

השנה יישאר מצבתה של רחל אמנו ללא הרבה מתפללים ביום ההילולא, על פי החלטת כוחות הביטחון.

ההחלטה מובנת מאוד. קבר רחל אמנו שוכן בלב לבה של אוכלוסייה עוינת. מאמצים רבים מופעלים בכל ימות השנה כדי לנטר כל פעילות מסביב לחומות הגבוהות המקיפות את המתחם, לסכל מראש כל התארגנות לפיגוע טרור חלילה.

אבל הפעם המצב מתוח מדי, עם ישראל כבר שילם מחיר כבד מאוד בגין הרצחנות חסרת העכבות של שכנינו הערבים. זה לא זמן לקחת סיכונים לא הכרחיים.

בעיקרון היינו צריכים להעלות את השאלה הרת הגורל הזאת בפני הסנהדרין הגדולה שבלשכת הגזית בירושלים.

מה יותר מסוכן? להכניס מאות אלפי מתפללים למבצר

השוכן בלב לבו של אזור עוין, או לוותר על מיליוני פרקי תהילים שהמתפללים במקום היו אומרים אם היו מאפשרים להם להגיע? אבל אין לנו סנהדרין גדולה, אין לנו לשכת הגזית, ואף אחד גם לא שאל לדעתנו, או לדעתם של גדולי הדור אם לאסור את ההתכנסות או לא. ההחלטה התקבלה, וזה לא הזמן להתקומם נגדה ולנסות לבטל אותה, מכל כך הרבה סיבות, ולו מהסיבה שייתכן וזאת פשוט ההחלטה הנכונה ביותר שהיו צריכים לקבל.

ועכשיו, אנחנו ניצבים בפני הברירה האחת והיחידה: האם לאפשר להחלטה הזאת לבטל מעם ישראל את כל אותם מיליוני פרקי תהילים שנאמרים תמיד בקבר רחל ביום ההילולא? או שאנחנו נדאג לכך שהפרקים הללו ייאמרו בכל זאת! בידינו הדבר!

אם כל אחד ואחד מאתנו ייקח ספר תהילים לידי, ויאמר פרקי תהילים לרוב, נוכל לגרום לכך שאמירת התהילים לא תתבטל! זה צריך להיות משהו שכולנו עושים יחד, חברך חבא אית ליה, לכל אחד יש עוד כמה חברים שהוא יכול לסחוף בעקבותיו אל היוזמה הזאת. בואו ניקח את ספרי התהילים, ביום ההילולא של רחל אמנו, ונאמר תהילים להצלת ולהצלחת עם ישראל.

כל אחד במקומו הוא, בבית, בעבודה, בבית הכנסת, באוטובוס. להרבות באמירת פרקי תהילים, ולשאוב שפע ישועות וברכות לעם ישראל, בזכותה של רחל אמנו ע"ה, שכבר כל כך הרבה שנים בוכה בכי תמרורים, מבכה על בניה וממאנת להינחם.

ניצל מהטבח בדרום, ושואל האם לערוך סעודת הודיה?



הניצול שיגר את השאלה לשולחנו של מרן עמוד ההוראה הגר"י זילברשטיין שליט"א. תשובתו של מרן

במלחמה קשה, ואם כן אולי אין השעה והזמן מתאימים לעריכת סעודת הודאה על ניסו הפרטי.

תשובת עמוד ההוראה מתפרסמת בקו 'שיח יצחק', שם הביא נכדו הרב חיים מלין, כי מרן הגר"י זילברשטיין דן מדברי הגמרא במסכת תענית (דף יח ע"ב), שם אומרת הגמרא כי יום י"ב אדר היה יום טוב מאחר ונהרגו בו פפוס ולוליינוס והתבטלה הגזירה מעם ישראל, אך לאחר שנהרגו באותו היום שמעיה ואחיה ביטלו את היום טוב. ומבואר שבתחילה כן קבעו יום זה ליום טוב משום שהגזירה על עם ישראל התבטלה, למרות שנהרגו בו באותו יום שני יהודים, ואולי נאמר גם כאן, שאמנם נהרגו רבים מאותו יישוב, אך כיון שלאותו ניצול נעשה נס פרטי, מוטל עליו לערוך סעודת הוראה. אולם מרן הרב זילברשטיין עצמו נשא ונתן בדברים וציין כמה חילוקים בין דברי הגמרא לשאלתנו.

הכרעתו של מרן הגר"י זילברשטיין הייתה, כפי שניתן לשמוע בהקלטה, כי באותו יישוב שם גר הניצול, בוודאי שלא יערוך את סעודת ההודאה, שכן הדם שותת באותו יישוב, ואיך הוא יכול לשמוח בביתו כאשר שכניו וידידי בוכים ודואבים, והדם עדיין נוזל, שותת ומפעפע באותו מקום. אולם מוטל עליו לנסוע למרכז הארץ, ולערוך סעודת הודאה לבני ישיבה או אברכי כולל, או לחלק להם מיני מתיקה, ולהודות על הניסים שעשה עמו הקב"ה, ולהקדיש בו זמנית פרקי תהלים לרפואת וישועת עם ישראל.

יהודי תושב יישובי עוטף עזה שניצל מהטבח הנורא, שיגר את שאלתו למרן עמוד ההוראה הגר"י זילברשטיין שליט"א, האם ראוי שיערוך כעת מסיבת הודיה בימים אלה, עמוד ההוראה השיב כי ביישוב בו גר לא יערוך, אלא בעיר אחרת במרכז הארץ, הפסק המלא הטבח הנורא שאירע בשבת - שמחת תורה, לא ישכח לעולם לדאבוננו, כאשר נרצחו בו על קידוש השם למעלה מאלף שלוש מאות יהודים, ונפצעו עוד אלפים. בין כל החושך והשכול הנוראי, היו סיפורי הצלה רבים, שעוד יכתבו וישמרו לדורות, איש איש וסיפורו, משפחה ומשפחה ונס ההצלה הפרטי שלה.

יהודי יר"ש המתגורר באחד מאותם היישובים, אשר זכה הוא ובני משפחתו להינצל מחרב המרצחים, כאשר שהה בממ"ד שעות רבות, ונלחם עם המחבלים בכל כוחו לבל יפתחו את הדלת, זכה לצאת ללא שום פגע בחסדי שמים. הניצול ומשפחתו מודים ללא הרף להקב"ה על הנס שהצילם.

כעת שיגר הניצול שאלה מעניינת לשולחנו של מרן עמוד ההוראה הגר"י זילברשטיין שליט"א, והיא, מאחר ונהוג שמי שנעשה לו נס עורך סעודת הודאה ברוב עם, להודות ולהלל להקב"ה על ניסיו וחסדיו, האם גם כעת מתאים וראוי שיערוך סעודת הודיה, או שמא מאחר וחלק גדול משכניו ומכריו ביישוב נרצחו ונטבחו, זאת מלבד עוד כמה וכמה שבויים החטופים אצל החמאס, והיישוב כולו בוכה ומתאבל יחד עם כלל ישראל השרוי

בס"ד עלה בידינו למצוא נוסח מאוד מיוחד של תפילה על שבויים, נוסח שחיבר הרבי הקדוש מפיאסצנה, הרבי שנודע בספרו 'חובת התלמידים' ובשאר ספריו



התפילה המיוחדת על השבויים מתוך מסרי חיזוק בענייני השעה, שנמסרו ע"י הגה"ח רבי מנחם מנדל פומרניץ שליט"א

וטף שכל חטאם הוא היותם יהודים הגרים על ארץ אבותינו. **הלב נקרע אליהם.**

אנשים רוצים לעשות משהו בעבורם. והדבר הטוב ביותר הוא תפילה. תפילה בוקעת שערי שמים ועולה עד כסא הכבוד.

נכון לרגע זה נמסרה הודעה רשמית לכמאתיים משפחות על כך שיקיריהם נלקחו בשבי על ידי הרשעים האכזריים אנשי חמאס כפי הנראה זה מספר לא סופי ויש למעלה ממאתיים שבויים, בני ערובה, שנמצאים בידי הערבים ימ"ש. מאתיים אנשים נשים

ברור שאדם יכול להתפלל בכל לשון, אבל אנשים מתחברים לנוסחאות של תפילה שיש לפניהם. זה נותן להם את המילים הנכונות.

העניין הוא שנוסח תפילה על חולים רח"ל - יש. נוסח תפילה לעילוי נשמת הנפטרים - גם יש. אבל נוסח תפילה על שבויים - לא מוכר לנו.

בס"ד עלה בידינו למצוא נוסח מאוד מיוחד של תפילה על שבויים, נוסח שחיבר הרבי הקדוש מפיאסצנה, הרבי שנודע בספרו 'חובת התלמידים' ובשאר ספריו.

לפני שמונים שנה בדיוק, בחודש חשוון של שנת תש"ד, נרצח הרבי על קידוש השם. אבל תקופה קצרה לפני זה, הרבי חיבר תפילה מיוחדת באידיש על שבויים. בקשה מריבוננו של עולם לשחרר את השבויים שנלקחו על ידי הגרמנים הנאצים ימ"ש.

בספר הזכרון שנכתב לזכרו של הרבי מופיע תרגום מיוחד של התפילה ללשון הקודש.

והתפילה היא קורעת לבבות, וכשאנחנו מתבוננים במילים של התפילה, הרי שזה ממש מתאים למצב שלנו, היום בו אנו מבקשים על השבויים שנלקחו לעזה.

הרבי מבקש שם ומתפלל להקב"ה על השבויים שיחזרו לביתם, אבל יותר מזה: שהקב"ה ייתן כוח בידי השבויים לעמוד בעינויים הנוראים שמעבירים אותם.

וכשאנחנו יודעים את האכזריות הנוראה של הנאצים הישמעאלים, האכזריות שהגיעה לידי שיאים אימים בטבח הנורא שהם ביצעו בשמחת תורה - אין לשער כמה אנחנו מתחברים לזה. והרבי ממשיך ומבקש במיוחד עבור הילדים והתינוקות הרכים, אלו שנגזלו מידי הוריהם ונלקחו בשבי.

וזה נראה כאילו הרבי עומד אתנו ובוכה יחד עמנו על הילדים הקטנים, הילדות האומללות, התינוקות, שעקרו אותם באכזריות מהמיטה ולקחו אותם לארץ גזירה, לשבי ברצועת עזה.

אחי ורעי, הבה ונאמר יחד את תפילתו המיוחדת של הרבי מפיאסצנה עבור השבויים:

רבונו של עולם! האזינה לקול בכינו ולאנקת לבנו, ראה את צערנו וענינו, והושיענו ממצוקתנו הגדולה.

קרובי נפשנו, נשים וילדים, אבות ואמהות, אחים ואחיות ושאר אחינו בני ישראל, נעקרו מתוכנו. הם לקחו בשבי ועקבותיהם לא נודעו.

היה נא אתה - א-ל-ש-ד-י - מגנם של כל השבויים, שמר עליהם מפל צרה וצוקה, תן להם כח לעמד בענויים מידי מעניהם מחרפיהם ומגדפיהם.

המצא להם חיות, למען יזכו לשוב אל משפחותיהם. והילדים והתינוקות הרכים, אלה שנגזלו מחיק אביהם ואמם, עשה נא שיתגלו ויזכו לשוב אל אבותיהם כבימי צאתנו מארץ מצרים.

הריני מנדב צדקה למען עניים מכי רעב, ובזכות זה חוס והושע את (פלוגי בן פלוגי) אשר לקח/ה בשבי והבא אות/ה בשלום בחזרה אל בני ביתו/ם.

א-ל רחום וחנון, עשה חסד ורחמים לכל הקוראים אליך בלב שלום.

חוס נא ורחם על שארית הפליטה של עמך ישראל. אמר לצרותינו די. הגן על קמץ שארית הפליטה הקטנה, כשם שהושעת את אברהם אבינו מיד נמרוד, ואת יעקב אבינו מידי עשו ולבן, ואת משה רבנו מיד פרעה, ואת דוד המלך מיד גלית הפלשתי, ואת חנניה מישראל ועזריה מיד נבוכדנצר, וכשם שהצלת את דניאל מגב האריות, וכשם שהצלת את מרדכי ואסתר מיד המן הרשע - כן תושיע ותחלץ את עמך ישראל מידי שונאיו, ותשלח לנו גואל הצדק שיגאלנו מן הגלות המרה, במהרה בימינו, אמן

אין ספק: מילים מזעזעות אבל עם אמונה ותקוה. ובוודאי הן אל כביר תפילת רבים לא ימאס ונזכה לראות חזרה את החטופים, אנשים נשים וטף, בריאים ושלמים, ובמהרה נזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

ואז אמרתי לו: אם היה הרבי יודע ורואה מה שקורה פה בארץ, איך מאות ואלפי אנשים נשים וטף מתכנסים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות...



מאמר חיוק והתעלות בעבודת השם יתברך מכ"ק האדמו"ר מתולדות משה שליט"א

היא להתפלל אליו יתברך, לבקש רחמים על אחינו בני ישראל הנתונים בצרה ובשביה.

הבה נתחזק יחד להמשיך בתפילה לשפוך שיח ולקרוא אל ה' בחוזקה, הרי אין כוחנו אלא בפה, ואין לנו על מי להישען אלא

עת צרה היא ליעקב, יחד עם כל בית ישראל נמס ליבנו ודאבה נפשנו מרוב תוגה וצער.. טייערע ברידער! בעת הזאת, העצה הנכונה היא, לצעוק ולהתריע אל ה' יתברך על גאולתנו ועל פדות נפשנו, שיחיש ויפדה אותנו מבור גלותנו, ומצות עשה מדאורייתא

[מלחמת המפרץ] בשנת תנש"א, כאשר מורי ורבי הגה"ק רבי רפאל בלום מקאשוי זצ"ל בעל ה"ברכת שמים" על הש"ס, הורה לחסידיו ולכל השומעים לקולו לצאת מארה"ק לשאר מדינות העמים, והיות שהיה קשה היה לי הדבר מטעמים שונים, וגם אני הקטן סברתי שלא יארע שום דבר בוודאות גמורה, פניתי אליו בטלפון לשאול מה דעתו באמת על זה, ואז אמרתי ועניתי לו: אם היה הרבי יודע ורואה מה שקורה פה בארץ, איך מאות ואלפי אנשים נשים וטף מתכנסים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ומתפללים ובוכים לה' בחזקה שיצילם מכל רע, ושיכניע את השונא, ומה גם שקיימו אז שלושה ימים של משמרות תפילה לילה ויום, שמדברים אל ה' ברצף, היה אומר אחרת, כי לא ימלט שיקרה משהו, ובוודאי היה משנה דעתו ומחשבתו.

ובשמעו זאת, שמח מאוד והרעיף עלי ברכות לרוב מעומק ליבו ונפשו על שהייתי אותו באמירה זו, שלא ידע על כל זה, ותיכף ומיד הפך דעתו ומחשבתו, והסכים לדברי, ולא רק שהסכים, אלא ששמעתי מאחורי הפרגוד שאכן שינה דעתו בזה, באמרו כי אם כן הדבר, אין לחוש עוד, ואפשר להישאר כאן בארץ ישראל ללא חשש ומורא, כי אין כמו תפילת רבים. וכאשר משתמשים אנו באותו כלי זיין כמו במלחמה ההיא של מלחמת הסקאד"ם, והיא "תפילה", יותר אין כבר ממה לדאוג ולחשוש, וזאת יודע כל אחד אשר בשם ישראל יקרא, ש"תפילת רבים" - תפילת הכלל מעומק הלב פועלת מהרה בלי שום עיכוב כלל, אפי' שאיננו ראויים לניסים, וכמו דאיתא בגמ' [ברכות ח.] מנין שאין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, שנאמר: 'וְלֹא יִמָּס פְּבִיר פֶּחַ לְבִי'. ובפרט הדברים אמורים, לאחר הימים הנוראים שבהם שבנו כולנו בתשובה והכרזנו "המלך", על כן בטוח אני באלה, שיגאל אותנו הקב"ה במהרה בקרוב ממש שוין שוין אמון.

(מתוך קונטרס 'שפת חיים')

על אבינו שבשמים, ולבקש מלפניו שירבה כבוד שמים, ויתגדל ויתקדש שם כבוד מלכותו מתוך רחמים וחסדים ומתוך שלום ואחדות. הפסוק אומר [זכריה ד, ו] 'לֹא בְּחֵיל וְלֹא בְּכֹחַ פִּי אִם בְּרוּחַ אֲמֵר ה' צְבָאוֹת, ועל כן פשוט וברור לכולנו כי משום בשר ודם תבוא לנו הישועה, ודווקא לכן מוטל עלינו החרדים לדבר ה', המאמינים בה' ובמשה עבדו, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך על הגאולה השלימה, שיתקיים בנו כבר הפסוק: 'כִּי־מִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת' [מִיכה ז, טו]. שיתגלו מופתיו ונפלאותיו בקרב כל הארץ, באופן שכל אחד ואחד ישאל ויבקש 'איה מקום כבודו', עד שיתברר כי הנה ה' ניצב עלינו, ונצא מן החושך, לראות את מעשי ה' ונפלאותיו, כי מלוא כל הארץ כבודו, ואז נזכה לביאת משיח צדקנו במהרה.

הרי עכשיו כאשר אנו מתבוננים בכל דברי הקורות האלו, מתחוור לנו משמעותו האמיתית של הפסוק: 'אִם ה' לֹא יִשְׁמֶר עֵיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר' [תהילים קכז, א] במציאות ממש, וכפשוטו של מקרא, לפי שאין עצה ואין תבונה נגד ה', כל מי שחשב עד עכשיו, שיש איזה כוח אחר חוץ מהקב"ה, טעה טעות גדולה ומרה, כיון שעכשיו נתברר בבירור מוחלט שכל פרי דמיונו להיות שמור ומוגן על ידי בשר ודם, הוא כלום אפס אפסים אין בו ממש. וברוך הוא וברוך שמו שכל כלל ישראל מתעוררים בתפילות ותחנונים, ומקיימים עצרות תפילות בכל המקומות ברציפות לילה כיום, בביהמ"ד זכרון משה ובשטיבלאך במאה שערים ובבית ישראל וכו', ובכל שאר קהילות הקודש בארץ ובחו"ל, בהם רבים נאספים ושופכים ליבם כמים בתפילה לקרוא אל ה' בחזקה, על אחינו בני ישראל הנתונים בצרה, כאיש אחד בלב אחד, ואם כך הרי ברור הדבר שכבר ניצחנו במלחמה, על ידי זה שאנו מכריזים בוודאות דיין נצח, ואין שום מקום עוד לדאוג ולפחד, כי ה' עמנו.

ובזכרוני לפני למעלה משלושים שנה במלחמת הסקאד"ם

התפרסם ברבים המעשה עם הגב' אדרי מאופקים, שהיתה שבויה יחד עם בעלה בדיהם של חמישה מחבלים רצחניים, ובחסדי שמים הצליחו להינצל מהם



מוגיד המישרים הגאון רבי אליעזר ויטקובסקי שליט"א, עם פנינים אקטואליים לאור פרשת השבוע

שבת מדי ערב שבת, כדי להודות לה' על הנס שנעשה לה, וכדי להוסיף זכויות לעם ישראל. שאלה: בעקבות הקריאה הנחרצת, החלה אשה מסוימת להדליק נרות שבת, וכששאלה כמה נרות מדליקים, נאמר לה שצריכים להדליק שני נרות. אומנם, אשה שהחסירה שבת אחת את הדלקת הנרות, צריכה להדליק נר נוסף כל ערב שבת, בתורת קנס. ואם החסירה שתי שבתות, עליה להוסיף שתי נרות.

התפרסם ברבים המעשה עם הגב' רחל אדרי מאופקים, שהיתה שבויה יחד עם בעלה בדיהם של חמישה מחבלים רצחניים, ובחסדי שמים הצליחו להינצל מהם נגד כל הסיכויים, לאחר שכוחות הביטחון פרצו לדירה והצליחו לפגוע בכל המחבלים במהירות עצומה, לפני שיספיקו לפגוע בבני הזוג אדרי. לאחר שזכתה להינצל, פנתה הגב' אדרי בבקשה לנשות ישראל היקרות, וביקשה מהן להתחיל ולהקפיד על הדלקת נרות

עמדה אותה אשה וחישה כמה שבתות לא הדליקה נרות, ומצאה שיש לה 1,342 שבתות שחלפו מאז הבת מצוה שלה ועד כה, ובאף אחת מהן לא הדליקה נרות רח"ל.

נשאלת השאלה, האם עליה להדליק עכשיו 1,344 נרות מדי שבת, או שהיא יכולה להסתפק רק בשני נרות, או שמא צריכה להדליק שלושה נרות, שניים מעיקר הדין ועוד אחד בתורת קנס על כל השבתות שלא הדליקה?

תשובה: על פניו אפשר לדמות זאת למה שכתוב במשנה במסכת שבת פרק 'כלל גדול', שמי שאינו יודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת, ואם כן גם כאן, אם האשה לא ידעה עיקר שבת מדין 'תינוק שנשבה', בוודאי יכולה להסתפק בהוספת נר אחד לכל השבתות יחד, ותדליק כל יום שישי שלושה נרות בלבד.

אומנם, עדיין יש לנו מקום להסתפק מה יהיה במקום שבו יש מצב של 'היודע עיקר שבת', אשה שכבר היתה מדליקה אבל ל"ע התרחקה והפסיקה, האם היא כן תחויב להדליק כל שבת מספר

נרות כמספר השבתות שהחסירה?

פסק על כך הגאון רבי מרדכי שוורץ שליט"א מרבני בית הכנסת קאלשיץ, שאף שמעיקר הדין אולי היה מקום לחייב בהדלקת מספר נרות גדול כל כך, בוודאי אין לנהוג כך, מפני תקנת השבים, ו'כתקנת מריש', שאמרו חז"ל שמי שגזל קורה מחברו, והשתמש בה כדי לבנות בית, אינו צריך להרוס את הבית כדי להחזיר לחברו את הקורה שגזל, ויכול להשיב לו ממון תמורתה, אף שהחבר מתעקש לקבל דווקא את הקורה, וזאת, כדי שלא תינעל דלת בפני הגזלנים לשוב בתשובה.

אף אנו נאמר, שבוודאי אם נחייב נשים שחוזרות בתשובה להדליק מאות ואפילו אלפי נרות בכל יום שישי, יהיה הדבר בבחינת נעילת דלת חלילה, ולכן צריכים לפסוק להן להדליק שלושה נרות, שניים כמנהג ישראל מקדמת דנא, ועוד אחד בתורת קנס, וממילא רוב הנשים מדליקות יותר משניים, ונהרא נהרא ופשטיה.

(מתוך מאמר נרחב ב'לקראת שבת')

התחיל הרה"ק מקאמינקא להתנצל: "השקעתי כל-כך הרבה יגיעה באמירת ספר התהלים וכבר הייתי לקראת הסוף. עוד כמה מזמורי תהלים והייתי מסיים"



הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א על אהבת חסד וצדקה

רבו: "היה כאן עני שביקש נדבה ולא היה לי מה לתת לו ורציתי שתאסוף לו כמה פרוטות". התחיל הרה"ק מקאמינקא להתנצל: "השקעתי כל-כך הרבה יגיעה באמירת ספר התהלים וכבר הייתי לקראת הסוף. עוד כמה מזמורי תהלים והייתי מסיים". אמר לו רבו: "מה לדעתך יותר חשוב למעלה בשמים, אמירת התהלים שלך או נתינת כמה פרוטות לעני? - דע לך שנתנית כמה פרוטות לעני יותר חשובה שם, וקפידתי היתה על כך שלא הבנת זאת". אמנם במבחן המעשה, יש שזה תופס קשה את האדם. לא תמיד קל לו לעשות את ההחלטה הנכונה. אבל ברוב הפעמים אין האדם עומד במצב כזה. הוי אומר: אין לו את השאלה שהוא עומד עכשיו בין גאולה לתפילה ואינו יודע כדת מה לעשות, אין לו את השאלה שכבר אמר תהלים במשך שמונה שעות ועומד במזמורים האחרונים. לא זה הקושי שלנו בדרך כלל. הקושי שלנו הוא יותר מה שאין האדם חושב בכלל על הכיוון לעזור לאחרים. לו היה האדם מבינים שכלי הזיין של היהודי האמיתיים הם תורה לשמה וגמילות חסד לאחרים, היה מסתכל אחרת לגמרי על הענין והיה יכול לפעול הרבה מאוד.

(מתוך שיעור לפרשת נח מכוון הבינני. מתוך מאמר שיפורסם אי"ה בגליון 'לקראת שבת')

בספר "בית פנחס" מביא על רבי שמואל מקאמינקא, שראה בספרים בענין הגדלות של אמירת כל ספר התהלים בלי הפסק. ביקש לומר את כל ספר התהלים בכוונה גדולה ובלי שום הפסק. החליט להקדיש יום אחד שבו יעזוב את כל הסדרים שלו, ורק יאמר אז תהלים מתחילת הספר ועד סופו ויזכה למדרגות הרמות שהאדם זוכה להן על-ידי אמירת תהלים כזו. אמר ועשה. בחר לו יום אחד ובו השכים קום בעלות השחר והתפלל במנין הראשון, ולאחר התפילה, התיישב מיד באמירת תהלים, וארכה לו אמירת התהלים כל היום. והיה לפנות ערב, ראה שנשארו לו עוד עשרה מזמורים בלבד, ונכנסה השמחה בלבו שהוא הולך לסיים את הספר.

פתאום נכנס אליו גבאו של רבו המגיד מטשודנוב ואמר לו שהרבי קורא לו. הראה לו באצבעו שהוא כבר מסיים ואז הוא מגיע. יצא הגבאי וכעבור דקות ספורות הופיע שוב. "הרבי אמר בקפידה שתבוא תיכף ומיד ולא תמתין אף לא רגע אחד. התנער ממקומו והלך לרבו, וכאב לו מאוד שהוא הולך להפסיד את כל יגיעתו. כשנכנס אצל רבו, התחיל רבו להתרעם עליו מדוע לא הגיע מיד. התפלל מה הקפידה הגדולה שיש לו עליו. אמר לו



קידושין דף ע"ג

מדוע בעל המילה מקבל שכר כפול?

מצאו מהול

אמנם כיון שהתינוק הנימול אינו בר דעת להסכים למצוה ולרצות להיות נימול, שכרו אינו משולם על חפצו להיות נימול. אך כאשר אותו תינוק גדל ונולד לו בן והוא מל אותו מרצונו, הרי הוא מוכיח במעשהו זה שהוא מסכים ורוצה להיות מהול, והמילה שנעשתה בבשרו כשהיה בן שמונה ימים היא על דעתו, ולכן כעת "משכורתו כפולה" - גם על כך שהוא מל את בנו, וגם על המילה שהוא עצמו נימול בקטנותו...

[גליון תורת הקריה - מפי השמועה]

בברכת המזון הנאמרת בברית מילה אנו מוסיפים זמר לכבוד מצות המילה, וכך אנו אומרים בתוך המזמור: "הרחמן הוא יברך את בעל ברית המילה, אשר שש לעשות צדק בגילה, וישלם פעלו ומשכורתו כפולה, ויתנהו למעלה למעלה".

ולכאורה יש לתמוה מדוע יזכה בעל הברית [אבי הבן] ב"משכורת כפולה", הלא אף אם מצות המילה היא מצוה חשובה ונגשבה מאין כמותה - כך יהיה שכרה גדול, אך מדוע יש צורך להכפיל את השכר פי שנים מן המצוה?

לפתוח את היום בטוב...



הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האם ראוי להניח כוס ריקה על השולחן לאחר השתיה?



היה מביא לכל אחד כוס שתייה, אך בזמננו, שמניחים לכל אחד כוס לפניו והוא ממלא אותה בעצמו, אין כל פגם בהנחת הכוס הריקה על השולחן. וכן המנהג בזמננו, שאין מקפידים על כך. [שו"ע קע, יז, ומשנ"ב לח; בו"מ דרשו, 30]

חכמינו ז"ל אמרו, שאדם השותה במהלך סעודתו, וסיים את המשקה שבכוסו, לא יניח את הכוס הריקה על השולחן, משום שאין זו מידת דרך ארץ, אלא יחזיק את הכוס בידו עד שהשמש, המשרת את הסועדים, יבוא ליטול ממנו את הכוס. ויש שכתבו, שהדברים אמורים רק ביחס לזמן חז"ל, שהמשרת

מדוע אין להופיע ב'שמחות' בשעת מאוחרת?



שרשאי לתת להם. ומהטעם האמור, שבעל הבית מתבייש בחסרון האוכל, ראוי להקפיד שלא להופיע ב'שמחות' שונות בשעה מאוחרת, כשכבר תם האוכל, ובעל השמחה עשוי להתבייש בכך. [שו"ע קע, יט, משנ"ב מ, שעה"צ לב, וביה"ל ד"ה אורחים; וראה משנ"ב מא; בו"מ דרשו, 31]

אורח אינו רשאי לתת מנה חשובה המוגשת לפניו לבני ביתו של המארח, מחשש שלא יהיה מספיק אוכל עבורו, ובעל הבית יתבייש בכך. ואם מוגש לפניו אוכל בשפע, כך שאין חשש שיחסר לו, או שהסעודה כבר הסתיימה, רשאי לתת להם. ויש שמחמיר בדבר, אך גם לדעתו, אם האורח אינו מעונין לאכול כלל, יתכן

תלמיד חכם המשתתף בחתונה - באיזה שולחן רשאי לשבת?



תלמידי חכמים, גם אם משתתפים בסעודה 'עמי הארץ' רבים. ויתכן שכך הדין גם באופן שמייחדים לתלמיד חכם מקום בו ישב בפני עצמו, כגון שולחן כבוד, למרות שאינו יושב שם בחברת תלמידי חכמים.

[שו"ע קע, כ, משנ"ב מב, וביה"ל ד"ה לא]

תלמיד חכם לא ישב בסעודה יחד עם 'עם הארץ', משום שגנאי הוא לתלמיד חכם. ויש אומרים, שהדבר אמור אף בנוגע לסעודת מצוה; אולם, אם יש בכך תועלת לחיזוק איזו מצוה, כגון בסעודה למען קרן צדקה מסוימת, מותר, משום שזהו כבודה של תורה, שמצוותיה מתחזקות. וכמו כן, יתכן שמותר לתלמיד חכם לשבת בסעודה בחברת

* השותה מלוא הכוס יין, בכוס שיש בה 'רביעית' - ישתה בשתי לגימות, כיון ששתייה בלגימה אחת היא דרך זלילה, ושתייה בשלוש לגימות ויותר היא דרך גאוה.
* כאשר שני אנשים ויותר אוכלים יחד, הגדול שבהם בחכמה - או בשנים, אם הם שווים בחכמתם - פותח באכילה; ואף כשיש קערה או צלחת לפני כל אחד.
* לא ישתה אדם מכוס ששתה ממנה אחר, אם לא ידוע לו בוודאות כי זה ששתה מהכוס לפניו הוא אדם בריא, מחשש שיש לו מחלה כלשהי העשויה לעבור באמצעות רוק וכדומה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

לאילו מטרות ניתן להשתמש בבנין ששימש כבית כנסת?

בו לכל מטרה שהיא; וכל שכן שמותר להקים במקום בנין מגורים או משרדים - על אף שחלק מחדריו ישמשו כבית הכסא - שהרי עיקר המבנה אינו משמש לדבר גנאי.
[שו"ע קנג, ט, ומשנ"ב נה; וראה משנ"ב נח, וביה"ל ד"ה ואם; בו"מ דרשו, 71]

בנין בית הכנסת שנמכר או חרב, אסור להשתמש בו, או במקום שבו עמד, לדברים שיש בהם גנאי ניכר וקבוע, כגון מקוה. ואם הרסו את מבנה בית הכנסת והקימו מבנה אחר, מותר להשתמש

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי



הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666